

ROMAHEA **Veia Pawluha Cayuk** **Pyenhlüma**

Romah cauk cun Pawluh naw Romaha vekî sangcim veia a cehnak vaia mawng a yuka kyaki. Ania ngaih ta jumeikiea ksunga khut bi lü, Spain da cehnak üng jumeikie naw ami kpüi vaia phäha kyaki. Ania ksing Khritjan jumeinak ja akcanga Khritjan vecawh ning a yuka kyaki. Romah cauk üng Pawluha pyen hlü ktung avan cun vekî.

Romaha vekî sangcim jah hnuksset päng lü a jah ktaiyü peta mawng cun a jah mtheha ca a yuk üng aktung bawk ta “Thangkdaw cun naw ihawkba Pamhnam naw khyange amät üng a jah ngsunpyunsak, acun hin akcük üngkhyüh apäihnak căpa jumnak üng kyaki” (1.17).

Pawluh naw a yuka mawng a mdäm law. Khyang nghngicim avan, Judahe ja khyang-mjükcée avan, Pamhnam üng ngsungpyun vai hlüki, isetiüngta khyang avan cun mkhyekatnak k'uma vea phäha kyaki. Jesuh jumnak phäha khyang cun Pamhnam naw amät üng ngsungpyunnak a jah pet. Pawluh naw a yuk be tü cun Khritaw am xüngnak kthai cun naw Pamhnam üng akthaia jah phungeisaki. Jumeikie cun Pamhnam üng dimyenak ja Pamhnama Ngmüimkhya ngcim a mkhyekatnak ja thihnak üng lätnak jah peki. Akyang kdäm 5-8 üng Pawluh naw a yuk cun Pamhnama thum ja

mkhyangcima johit cun jumeikiea xünnak üng vekı tia pyenki. Acun päng lü khyang avana phäha Pamhnama nümyannak üng ihawkba Judahea ja Khyangmjükcea phäh pi kyaki ni ti cun pyenki. Judahe naw Jesuh am ami doi cun khyang avan Pamhnama bähkähknak k'uma pha law khaie Pamhnama mlungaih ja Judahe naw Jesuh cun dokhamei khaie ti cun ami juma kyaki. Ihawkba Khritjan ngneingnawng üng xün vai, aktunga jawngengnak üng püipaw am vecawh vai ti cun apäihnaka Pawluh naw yuki. Pamhnama phäh ihawkba bilawh vai, mat ja mat Khritjan ning üng vecawh vai ja mät ja mät ksingeinak ngthähna ke Pawluh naw yuki. Kca a yuk cun amäta ngthu ja Pamhnam mhlünmtainak ngthu üng päihnsaki.

Amawng Ktawie

Pyenhlüma ja luyüi (1:1-17)

Khyang üng hlükia küikyannak (1:18—3:20)

Pamhnama küikyannaka tuilam (3:21—4:25)

Khritaw am xünnak kthai (5:1—8:39)

Pamhnama nüm'yannak k'uma Isarele (9:1—11:36)

Khritjan vecawh ning (12:1—15:13)

Apäihnak ja Pawluha ümhlamnak (15:14—16:27)

¹ Jesuh Khritawa mpya ja ngsä vaia khü, Pamhnama thangkdaw sang khaia xüa Pawluh üngkhyüh ni.

² Cangcim üng ang'yuka kba thangkdaw cun ajana Pamhnam naw sahmae veia khyütam a jah peta kyaki. ³ Pumsa lama Davita mjü üngkhyüh

hmi lawki, a capa, ⁴ mi Bawipa Jesuh Khritawa mawng, thihnak üngkhyüh a thawhnak be cun naw a johit dämduhki Pamhnama Cakpa üngka ngcimcaihnak mdanki. ⁵ Ani üngka Pamhnam naw kei cun Jesuha phäha ngsäa kya lü khyangmjü avan naw jum lü kcangnak vaia lam jah msüm khaia kcün kdaw a na peta kyaki. ⁶ Ahin cun nangmi Romahe Pamhnam naw Jesuh Khritaw üng a ning jah ka vaia a ning jah khüa kyaki ni.

⁷ Romah mlüh üng Pa Pamhnama mhläkphyanak ja, ngcimcaih khaia jah khüe naküta veia:

Mi Pamhnam ja Bawipa Jesuh Khritawa veia ka bäkhäknak ja dim'yenak be se.

Jenak mtheh lü ktaiyünak

⁸ Nami jumnak khawmdek avan üng ngthang hükia kyase, nangmia phäha, Jesuh Khritawa ngming üng akcüka, Pamhnam ka jenaki.

⁹ Nami phäha angläta ka ktaiyüki, a Cakpaa thangkdaw sangkhap lü, a khut ka mlungkyawng avan am ka bi hin ka juma Pamhnam cun saksi ni. ¹⁰ Pamhnam naw a hlükawei ta nami veia ka lawnak hlawt vaia ngläta ka ktaiyüki. ¹¹ Aktäa ning jah hmu hlü veng. Isetiakyaküng nami khängceknak vaia ngmüimkhya dawkyanak ka ning jah teyet hlüa phäh ni. ¹² Ka ti hlü ta, nami jumnak ja ka jumnak am ngjuktha mi ngpetei vai ka ti hlünaka kyaki ni.

¹³ Ka püie, nami veia ka law vaia ka ngtün üngpi am ka law vaia na khamki veki ni. Khyangmjükcee ami ngthunghlaia kba, nangmi

pi nami ngthunghlai vaia ka hlüeia kyaki. ¹⁴ Kei hin Krike ja khyang kceea pi kyase, khyang ngmawnge ja akthemia pi kyase; khyangmjü naküta phäha ka mta vekü. ¹⁵ Acunakyase, Romaha nami vekiea veia pi thangkdwaw pyen khaia ka yüki ni.

Thangkdawa johit

¹⁶ Thangkdwaw cun Pamhnama johita kyase jumeikie naküta phäh küikyannaka kyaki tia ka üpeiki. Akcüka Judahe phäha kya lü, acunkäna khyangmjükceea phäha kyaki tia ksing lü thangkdwaw cun kei naw am hmaisetei na veng.

¹⁷ Thangkdwaw cun ngdang lü ihawkba Pamhnam naw amät am jah ngsungpyunsaki ti cun jumeinak üng ni tüneinak üngkhyüh akpäihnak vei cäpa a kyak ve. Cangcim naw a pyena akba, “A jumnaaka phäh Pamhnam naw a angsungpyunsaka khyang cun xüing khai.”*

Nghngicima mkhyekatnak

¹⁸ Ngthu kchang ksingnak vai jah sungkhamkie khyang ksee jah mkhyenakea phäh Pamhnama mlungsonak cun khankhaw üngkhyüh ngdang lawki. ¹⁹ Isetiakyaküing, Pamhnam naw mkhyekatnak thungki, isetiakyaküing, amimi naw Pamhnam ami ksing vai jäki ni. Pamhnam amät kung naw a jäsak ni. ²⁰ Pamhnam naw khawmdek a tüipyan üng am hmuh theia

---

1:16 1:16: Mk 8:38   **1:17** 1:17: Heb 2:4   *   **1:17** 1:17 jumeinak üngkhyüh Pamhnam üng ngsungpyunnak yahki cun xüing khai, am ani üng jumeinak üngkhyüh Pamhnam üng ngsunpyunsak xüing khai.

a khyaihnak, angsäia johit ja Pamhnama a kyaknak cun a tüipyange üng ngsingteeiki ni. Acunakyase, acuna khyange naw ami lätnak vai am pyen thei u. ²¹ Pamhnam ksing u lü pi am mhlünmtai u; jenak pi am pyen u; am ngtähkia cungai u se, ami mlungkyawng axawn cun nghmüp am beki. ²² Akthemia ngaieikie cunsepi angkie, ²³ Am thi theikia Pamhnam cun am hjawhkhah u lü, Pamhnama nghnün üng thi theikia nghngicime, khæ, khisæ ja mcea ngvak hükiea mäih juktuh pyang u lü sawhkhahkie.

²⁴ Acunakyase, Pamhnam naw ami mlung hlüa aksekhyue ja ngkekhyakeinak cun mat ja mata khana bilawh vaia a jah pet. ²⁵ Pamhnama ngthu kchang cun hleihlaka nglatsak u lü, mhnünmcengki jum vaia hnün üng a mhnünmcenga ksai hjawkhah u lü mküimtokie. Mhnünmcengki cun angläta mküimto vai ni. Amen.

²⁶ Isetiakyaküng ahin ami bi cun Pamhnam naw ngkekhyakei phyakia hüipawmnak a jah peta phäha ni. Nghnumie naw pi nglawi khaia venak vaia ami ngtüipüi cun am nglawi khaia nglat lü vecawhnakie. ²⁷ Kpami he naw pi nghnumi nglawikia ami ihawm püi vai cun hawih u lü, am dawkia hüipawmnaka mlungmthin am kpami ja kpami am nglawi khaia ipawm u lü, acuna phäh mkhuimkhanak amimät naw amimäta khana pha law khaia bilokie.

²⁸ Acunüng, Pamhnam ami ksing vai am ngaikiea kyase, am nglawiki pawh khaiea,

am dawkia mlungmthin ta khaiea, Pamhnam naw jah hawihin se, ²⁹ am ngsungpyunnak, mkhyekatnak, kamvanak, ngneingnawng am dawnak naküt am be lawki he; khyang hnimnak, ngvawknak, hleihlaknak, am dawkia vecawhnak am be u lü; am dawkia khyang pyeneikie, ³⁰ khyang am mpyeneikia khyange, † Pamhnam hnengkia khyange, khyang mlungso, kyäp säihkia ngaikia khyange, awcahkia khyange, mkhyekatnak akthai mtüikia khyange, nupaa pyen am cungaikia khyange, ³¹ mät naw mät ksingnak am takia khyange, ami pyena kba am vekie, mhläkphyanak am ngtüipüikia khyange, mpyeneinak am takia khyanga kya lawki he; ³² acuna ngkhaw jah pawhmsahkie naküt cun, thi khai kunga kyaki ni tia Pamhnama thuma pyen cun ksingkie. Amimät däka am kyase, khyang kce acukba pawhmsah khawikiea khana pi aktäa jekie.

2

Pamhnama ngthumkhyahnak

¹ Ka püi aw, khyang kce ngthu na mkhyahki aw. Aua na kyak üngpi, na pyen vai i am ve. Khyang kcea lei na mkhyah üng ami bilawh akba bi hnga lü na mät naw na mät pi na mkateiki. ² Acukba vekiea khana, Pamhnama ngthumkhyahnak cun ngthu kcanga kyaki tia mi ksingki. ³ Ka püi aw, acukba vekie na jah

---

† **1:30** 1:30 leisawngnak am taki cun Pamhnam naw cawkeiki; am ani üng Pamhnam naw cawkeiki, lü leisawngnak am taki.

2:1 2:1: Mt 7:1; Lk 6:37

mkhyah peki, namät pi acun kba na ve hngakia kyase, Pamhnama ngthumkhyahnak üng na lät khaia na ngaiki aw.

⁴ Am ani üng Pamhnama dämduhkia mpyeneinak ja cuneinak ja mlungsaünak cun am hnaläüeiki. Pamhnam cun dawki tia akcanga na ksingki, isetiakyaküng, ngjutnak na yah be khaia lam ni msümki ni. ⁵ Na mlung ngcang lü pyen nami mhlhiki acunakyase Pamhnam mlungsonak ja ngsungpyunki ngthumkhyahnaka Mhnüp üng däm bawk khaia nami bilawh cun naw mdan law khai. ⁶ Khyang avan mi bilawh akba Pamhnam naw jah thung be khai. ⁷ Akdaw pawh lü, hlüngtainak, mhlünmtainak ja, am thi theikia xünak suikie am, acune üng Pamhnam naw anglät xünak ja pe khai. ⁸ Am dawki ami läknak vaia, cangki mah u lü, amimäta dawnak suikiea khana Pamhnama mlungsonak pha lawki.

⁹ Mkhyekatnak pawhkiea khana khuikhanak ja msawhleinak ve law khai, akcüka Judahe, cun päng lü khyangmjükcee khana pha law khai. ¹⁰ Cunsepi, Pamhnam naw akdaw pawhmsahkie naküta khana hlüngtainak, mhlünmtainak ja dim'yenak jah pe khai, akcüka Judahe üng jah pe lü acun käna, khyangmjükcee üng jah pe khai. ¹¹ Isetiakyaküng, Pamhnam naw khyang avana khana angteha ngthumkhyah khai.

¹² Khyangmjükcee naw Mosia thum am ta u, amimi cun thum kaa mkhyekat u lü khyükie. Judahe cun thum takie, ami mkhyekatnak cun

thum am ngthumkhyah khamei khaie. ¹³ Thum ngjaknak sawxat am Pamhnam üng ngsungpyun bea am kya lü Thuma hlüei bilawhnak üng ni a kya. ¹⁴ Khyangmjükcee naw Thum am ta u, amimäta ngaiha thum ami läk üng, Thum am ksing u lüpi amimäta ngaihnak ami läka kyase, acun cun ami phäha thuma kyaki. ¹⁵ Ami mlung k'uma thum veki ti cun ami ngeingnawng naw mdanki. Amimäta ksingnak naw kcangki tia mdan lü ami cungaihnak naw ahüt üng jah mkatei lü ahüt üng jah mhlätki. ¹⁶ Acuna Mhnüp üng, ka sanga Thangkdawa mäiha Pamhnam naw Jesuh khritaw am, khyange naw ampyua ami ngaihnake naküt cun ngthumkhyah law khai.

Judahe ja Thum

¹⁷ Nangmi üng avang naw namimät naw Judah khyang tia nami ngsuieiki. Thuma khana ngdüi u lü Pamhnam üng nami awhcahkie. ¹⁸ Pamhnam naw a ning pawh hlusak na ksingki, akdaw xü vaia mawng Thum üng na ngthei pängki; ¹⁹ amikmüe jah ngkhahpüi lü nghmüp üng vekiea phäha akvaia na kyaki. ²⁰ Anghmawnge ja akxawie jah mtheikia na kyaki. Nang cun Thum ksingnak ja ngthungtak ksingnak na taki tia ngsingki. ²¹ Khyang kce na mtheiki naw ise namät am na ngtheiki ni. Khyanga ka mpyuk am daw tia pyen lü, namät na mpyuki aw. ²² Khyanga khyu käh bäühmanak vai ti lü namät naw na jah bäühma na hüki aw. Juktuh he jah msetei lü, temple k'uma na mpyueiki aw. ²³ Pamhnama Thum ka taki ti lü

awcah na lü, thum lümkan lü, Pamhnama thang na setsaki aw. ²⁴ Cangcim üng a ng'yuka kba, "Nangmi Judahe ning jah hmu u lü Pamhnama ngming khyangmjükcee naw mseteikie."

²⁵ Thum na läkia a kyaküng, vunmawih cun phumah lü thum am na läk üngta vun na mawih cun am mawih üng ni a täng be. ²⁶ Acunakyase, vun am mawiki khyangmjükce naw thum a läk üng vun am a mawih pi a mawiha Pamhnam naw am jah ngai khai aw. ²⁷ Acunüng, Thum am na läka phäha ca yu lü vun mawiki lüpi khyangmjükcee naw nangmi Judahe ning jah mkatei khaie, isetiakyaküng ami vun am mawi u lüpi Thum ami läka phäh kyaki. ²⁸ Akpung däka Judah khyanga kyanak cun Judah kcanga kyanaka am ni. Akpung däka vun mawihnak cun vun mawihnak kcanga am kya. ²⁹ Cunsepi, ak'uma Judah khyanga kyaki ni Judah kcanga a kya ve. Acunüng, vun mawih kcang cun, cayuk sawxata am kya lü, Judah kcang cun Ngmüimkhya am mlung mawiha kyaki. Acun naw khyanga mhlünmtainak yahkia am kya lü Pamhnama mhlünmtainak yahkia kyaki ni.

3

¹ Judahe cun khyangmjükcee kthaka ami kyäpnak bawk veki aw? Vun mawih khameinak cun kü bawki aw? ² Akcanga anaküt üng akcüka Pamhnam naw amäta ngthu cun Judahe üng jah peki. ³ Judah avangea am ami sitihnak naw

Pamhnam cun am sitihkia thawnsak thei khai aw?

⁴ Acun kba am ni; Khyang naküt hlei sepi Pamhnam cun cangki ni,

“Na ngthu pyen cun cang lü, ngthumkhyah üng pi
ngnängnak na yah khai” tia Cangcim naw pyenki.

⁵ Cunsepi am dawkia mi pawhmsahnak naw Pamhnama pawhmsah naküt dawki tia a mdan üng, i mi ti thei khai ni? Pamhnam naw a jah ksüet üng Pamhnam naw akhye pawhki mi ti thei khai aw? (Ahin cun kthäh vaia nglawi kungki ni). ⁶ Acukba am ani üng, Pamhnam am a cang üng ani naw ihawkba khawmdek ngthumkhyah pe khai ni? ⁷ Cunsepi, am ka cangnak naw Pamhnama hlüngtainak cun akcanga mdanki ni. Ise kei khyangka mäiha mkateia ka kya khai ni? ⁸ “Akdaw a pha law vaia, mkhyekatnak mi pawh vai u” tia ise am mi ti ni? Khyang avang naw ami na mkateinak vaia ahine jah pyenkie ni. Ami yah vai kunga mkateinak yah khaie.

Upi am ngsungpyun

⁹ Acunüng, mimi Judahe cun Khyangmjükce kthaka mi dawnak veki aw? Am ve. *Judahe ja khyangmjükce avan cun mkhyekatnaka akea mi veki ti cun ka ning jah mhnuh päng ni.

3:4 3:4: Sal 51:4 (LXX) * **3:9** 3:9: khyangmjükcee kthaka nami daw bawki he aw? A daw lang u ki! am ani üng khyangmjükcee kthaka nami se bawki he aw? Avan ta am se u ki.

- 10 Canggih naw a pyena kba
 “Upi am ngsungpyun,
 11 ksingnak taki ja
 Pamhnam mküimtoki matca pi am ve,
 12 “Ami van naw Pamhnam nghlatakie,
 akcea ami van citkie;
 akdaw pawhki upi am ve, mat pi am ve.
 13 “Ami khyü nglung he cun thihnak vaia kya lü;
 ami mleie am hleihlaknak ngthu pyenkie.
 Ami mkae üng kpyukpyaia sik am beki.”
 14 “Ami pyenksake cun ng’yüncenak am
 beki.”
 15 “Ami khawe cun khyang hnimnak da hlah u
 lü;
 16 ami cehnak naküt üng pyüpyehnak ja
 khuikhanake jah ta hütkie;
 17 dim’yenaka lam pi am ksing u,
 18 “Pamhnam pi am kyühei u.”
 19 Thum üng ve nakütki hin thuma keha
 vekiea phäha sängeikia tia mi ksingki; acu-
 nakyase, khawmdek khyange nghuingphanak
 käh jah mhlät lü lei naküt law püi lü Pamhnam
 naw avana lei cun ngthu jah mkhyah pet khaia
 kyaki.
 20 Acukba, thum cun mi mkhyekatnak
 ksingeinak vaia ve lawkia kyase, thum üng u
 süm pi Pamhnama hmaia am ngsungpyun hlawt
 khai.

Jumnaka phäha ngsungpyunnak

3:10 3:10-12: Sal 14:1-3 (LXX); Sal 53:1-3 (LXX)   **3:13** 3:13:
 a Sal 5:9 (LXX); Sal 140:3   **3:14** 3:14: Sal 10:7 (LXX)   **3:15**
 3:15-17: Hesa 59:7,8   **3:18** 3:18: Sal 36:1   **3:20** 3:20: Sal
 143:2; Kal 2:16

21 Tuhkbäih cun, Pamhnam naw amät am a jah ngsungpyunsak cun mdan pängki ni. Mosia Thum ja sahmae naw ami saksinak kyaw u lü pi Thuma bilawh vai am ve.

22 Acun cun, Pamhnama ngsungpyunnak, Jesuh Khritaw jumna phäha kya lü, jumeikie avana phäha kyaki. Acunakyase, hngalangnak am ve:

23 khyang naküt mkhyekat lü Pamhnama hlüngtainak üngka naw thuk vaikie.

24 Jah lätlangsaki Khritaw Jesuh üngkhyüh, aphu am pe xa lü Pamhnama bäkhäknak am avan naw ngsungpyunnak yaha kyaki.

25-26 Pamhnam naw ani cun a jah pet. Ani mi jumeinak üng a thisena† phäha ami mkhyekataknak mhlätnak vaia kyaki. Ahlana ami mkhyekataknake cun mlungsaünak am jah büktengki cunsepi atuh cun amäta ngsungpyunnak a mdannak vaia khyangea mkhyekataknak jah cijang petki. Ahikba a pawhna am Pamhnam naw amät ngsungpyunnak mdan lü, Jesuh Khritaw jumki naküt cun pi ngsungpyunsaki ni.

27 Acukba akya üng, mi awchahnak vai ve khai aw? Am ve! Thum mi läk lü aw? Am ni. Jumna üng ni akyak ve.

28 Acunakyase, khyang cun jumna am ngsungpyun lü thuma ngjak'hlü bilawhnaka phäha am ni.

3:22 3:22: Kal 2:16 † **3:25-26** 3:25-26: a thi üngkhyüh; am ani üng ania thihnak üngkhyüh.

²⁹ Am ani üng Pamhnam cun Judahe daka Pamhnama kyaki aw? Khyangmjükceea Pamhnama pi am kyaki aw? Kyaki, khyangmjükceea Pamhnama pi kyaki.

³⁰ Pamhnam mat däk kya lü, Judahe cun ami jumna phäha amät am jah ngsungpyunsak lü Khyangmjükcee cun ami jumna üngkhyüh jah ngsungpyunsaki.

³¹ Acunakyaküng, jumeinaka phäha Thum mi hawihki aw? Am mi hawih, mi khängsaki ni.

4

Abraham am msuimcäpnak

¹ Acunakyaküng, Abraham mi pupa, mi ti hin ihawkba mi ti khai ni? Abrahama pawhmsah khawi ta i ni? ² Abraham naw bilawhna am ngsungpyunnak a yah vaisü üng, a awhcahnak vai sü, cunsepi Pamhnama hmaia ta acukba am ni.

³ Cangcim naw a pyen ta “Abraham naw Pamhnam jum lü, acuna a jumna cun Pamhnam naw ngsungpyunnaka a ngaih pet.”

⁴ Khyang naw khut a bi üng, a bia phu cun amdanga a yaha am kya, hlawh lü a yaha kyaki.

⁵ Cunsepi, bilawhna üng am ni lü jumna am ngdüi lü Pamhnam jumkia mkhyekatnak cun ngcimki tia a ngaih pet. Isetiakyaküng Pamhnam naw acuna jumna cun amät am jah ngsungpyunsaki tia Pamhnam naw a ngaih ni.

⁶ Ahin hin, Davit naw khyanga bilawhnaka phäha am ni lü, Pamhnam naw ngsungpyunkia a jah ngaih pete cun jodaw ve,

⁷ “Ami mkhyenak jah mhlät peta khyange ja ami katnak jah bu pete ta jekyai u se!

⁸ Bawipa naw ami mkhyekatnak am a jah kheh petea khyange cun jekyai u se” tia a pyen ni.

⁹ Davita pyen jekyainak cun vun mawih khamkiea phäh däka mä akya? Am kya! Vun am mawikiea phäha pi kyaki ni. Cangcim üngka mi pyena kba, “Abraham naw Pamhnam jumei lü a jumnak cun ngsungpyunkia a doi pet.”

¹⁰ Acun cun ihawkba a ngaih pet ni? Vun a mawi käna aw? Am a mawih ham üng aw? Vun a mawih käna am ni, a mawih hlana kyaki.

¹¹ Acunakyase, vun am a mawih ham üng a jumnak am ngsungpyunnak yahki tia ksingnak vaia, vun mawi lü msingnak pawhki. Acuna ngsungpyunnak cun ami phäha kya khaia, vun am mawikie üng jumeikie naküta paa kyanak thei vaia ni.

¹² Ani cun vun mawikiea paa pi a kyanak sih vaia, vun mawikie cun pi mi pa Abraham naw vun am mawi lü a xün k’um üng jumnak a taka mäiha jumnak ami tak vaia ni.

Jumnak am Pamhnama khyütam kümkawiki

¹³ Abraham ja a mjükphyüie naw khawmdek ami kanak vaia khyütam cun Thum a läklama phäh am ni, ani naw jum lü a jumnak cun ngsungpyunnaka a doi pet ni.

¹⁴ Thum läkie üng Pamhnam naw khyütam a jah pet ta jumnak cun am mdanga kya lü Pamhnama khyütam pi am mdang vai ni.

¹⁵ Thum naw Pamhnama mlungsonak lawpüiki; cunsepi thuma am a ve üng thum lümkan am ve.

¹⁶ Acunakyase, khyütam cun jumnak üng kya lü Pamhnam naw Abrahamama mjükphyüie amdanga a jah pet cun Thum läk sawxatki üng am kya lü Abrahamama juma kba jumeikie a jah pet ni. Abraham cun ngmüimkhya lama avana mi pa vaia phäh ni. ¹⁷ Cangcim naw, “Khyangmjü khawkäna paa ka ning pyang päng ni” tia a pyena kba ni. Khyütam cun Abrahamama jum Pamhnama ma daw lü acuna Pamhnam naw thikie jah xünsak lü, am vekie pi ve khaia pawhki ni.

¹⁸ Abraham naw äpei vaia anglawiki äpei lü jumnak am “ani cun khyangmjü khawhaha paa” thawn lawki. Cangcim naw, “Na mjükphyüie cun aisi kän law khaie” tia pyenki. ¹⁹ A khawkum a phya law khyäü khaia a mtisa xü lü a yängsänak am ve sepi, a jumnak am ngcek law. Sarah pi am ca khawh ti. ²⁰ A jumnak am khyah, Pamhnama khyütam pi jumeiki. A jumnak cun johit üng be lü Pamhnam mhlünmtaiki. ²¹ Pamhnam naw khyütam cun kümkwaw lawsak thei khai tia süm lü a jumnak khäng law bawki. ²² Acunakyase Abraham cun a jumnak üng ngsungpyunkia Pamhnam naw

---

4:14 4:14: Kal 3:18   **4:16** 4:16: Kal 3:7   **4:17** 4:17: Gen 17:5

4:18 4:18: Gen 15:5   **4:19** 4:19: Gen 17:17

ngaih petki. ²³ Acunakyase, “A jumnak cun a ngsungpyunnaka ngaiha kyaki” ti cun, amäta phäh däka yuka am kya lü, ²⁴ mimia phäha pi kyaki. Mi Bawipa Jesuh, kthihnak üngkhyüh mtho beki mi jumkia kyase, mi jumnak cun ngsungpyunnaka ngai vaia kyaki. ²⁵ Acuna Jesuh cun, mi mkhyekatnaka phäha thikia kya lü, Pamhnam am mi ngsungpyunnak vaia phäh mthawh bea kyaki ni.

5

Pamhnam üng ng'yäpnak

¹ Atuha, jumnaka phäh Pamhnam am ngsungpyunnak mi yahki, Bawi Jesuh Khritaw üngkhyüh *Pamhnam am dim'yenak mi taki. ² Atuha mi xünnaka jumnak üng Pamhnama bähkäknak mi ksing khaia jah law püiki. †Pamhnama hlüngtainak yümei lü äpeinak am mi awchaki. ³ Acunüng, acun däka am kyase, ‡mi khuikhanak üng je u lü mi ve vai u, khuikhanak naw khameinak khawh lawpüiki, ⁴ khameinak khawh naw Pamhnama ksingnak lawpüi lü Pamhnama ksingnak naw äpeinak ve lawsaki; ⁵ acunüng, mi veia a jah peta Ngmüimkhya Ngcim naw, Pamhnama mhläkphyanak cun, mi mlungkyawng k'uma a büih law pänga phäha, äpeinak naw am jah helatsak khai. ⁶ Jah kpüi khai am a ve

---

4:25 4:25: Hesa 53:4,5 * **5:1** 5:1: mi taki; avang yuknake üng vek mi ta vai u. † **5:2** 5:2: mi camchaki; am ani üng mi camch vai u. ‡ **5:3** 5:3: mi camch hngaki; am ani üng mi camch hnga vai u.

üng pi Pamhnama xüa kcün üng Khritaw cun mkhyeki khyange phäha thi lawki. ⁷ Khyang ngsungpyunkia phäha thih vai khak khai, khyang kdawa phäha ta a thih vai lingki ve taw khai. ⁸ Mkhyekatnak am mi ve k'um üng, Khritaw mi phäha a thihnak am, Pamhnam naw ihlawka a jah mhläkphyanak cun mdanki. ⁹ Acunakyase, tuhkbäih cun, a thisena phäha[§] ngsungpyunnak mi yah lü, acuna Bawipaa phäha, Pamhnama mlungsonak üngka naw ihlawka küikyannak mi yah khai ni. ¹⁰ Pamhnama yea mi kya k'um üng pi, a Cakpaa a thihnaka phäh Pamhnama püia mi kya law beki. Tuhbäih ta Pamhnama püia mi kyakia kyase Khritawa xünnak am ihlawka küikyannak mi yah khai. ¹¹ Acun däka am kyase, tuhkbäih mi Bawipa Jesuh khritaw üng Pamhnam püiea jah pyangkia kyase mi jekyaiki.

Adam ja Khritaw

¹² Acunüng, khyang mata phäha khawmdeka khana mkhyekatnak pha law lü, mkhyekatnaka phäh thihnak a pha lawa mäiha, khyang naküt cun mkhyekatnaka phäha thihnaka phakie, isetiakyaküng khyang avan ami mkhyekata phäh ni. ¹³ Thum am a ve ham üng khawmdek khana mkhyekatnak ve pängki. Cunsepi Thum am a ve üng mkhyekatnake am ve u. ¹⁴ Cunsepi, Adam üng tün lü Mosia ve law cäpa, Adam naw Pamhnama mtehe am ngja lü a mkhyekata mäiha mkhyekatnak am pawhkiea khana pi thihnak ve lawki. Adam cun ve law khai üng mtängnaka

---

§ 5:9 5:9: ania thi üngkhyüh; am ani üng ania thihnak üngkhyüh. 5:12 5:12: Gen 3:6

kyaki. ¹⁵ Cunsepi, bähäknak ja mkhyekatnak am täng. Isetiakyaküng, Pamhnama bähäknak cun Adama mkhyekatnak am, am täng. Khyang mata mkhyekata phäha khyang khawhah thiki. Cunsepi, khyang mat Jesuh Khritawa phäha khyang khawhah naw Pamhnam naw amdanga a jah yeta bähäknak yahkiea kyase Pamhnama bähäknak cun dämduh bawki ni. ¹⁶ Khyang mata mkhyekatnak ja Pamhnam naw amdanga a jah yet cun am täng ni. Khyang mat a mkhye käna “Mkhyekatnaka” ngthumkhyahnak pha lawki. Cunsepi mkhyenak khawhaha ve law käna “Mkhyekatnak am pawhkia kba” am yah ngkawiha bähäknak cun yahki ni. ¹⁷ Mata mkhyekatnaka phäha pi thihnak naw a jah uk law üng, khyang mat, Jesuh Khritaw bilawha phäh ihlawk dämduhki mi yah khai ni. A bähäknak khawhaha yahei lü Khritaw üngkhyüh akxüng mi up lü ani am ngsungpyunsak yahei khaie ni. ¹⁸ Acunakyase, mata mkhyenak naw khyang naküt jah mkateiki. Acuna mäiha khyang mata ngsungpyunnak naw ngsungpyunnak ja xünnaka khyang naküt jah phapüiki. ¹⁹ Khyang mat naw pyen am a ngjaka phäha khyang naküt mkhyekatnak am belawki he; acuna mäiha, khyang mat naw pyen a ngjak phäha khyang naküt ngsungpyun khaie. ²⁰ Thum pha law lü mkhyekatnak nung lawki. Cunsepi, mkhyekatnak a nungnak naküta Pamhnama bähäknak dämduh bawki. ²¹ Mkhyekatnak naw thihnak am jah uk lü Pamhnama bähäknak naw ngsungpyunnak am uk lü mi Bawipa Jesuh khritaw üngka naw

anglät xünnaka jah cehpüiki.

6

Mkhyekatnak thih ta u lü Khritaw üng xünnak

¹ Acunüng, i mi pyen khai? A bähäkna dämna vaia mkhyekatnak üng mi xüngi lai lai khai aw? ² Acun kba am ni, mkhyekatnak üng mi thi pängki cun mkhyekatnak üng ihawkba mi xüng be khai? ³ Khritaw Jesuh üng baptican khankie naküt cun a thihnak üng baptican khanki tia am nami ksingki aw? ⁴ Acunakyase, a thihnak üng baptican mi khan üng a hlawnga mi ng'ut yümki; Pa a hlüngtainak am thihnak üngka naw Khritawa thawh bea kba mimi pi xüngnak kthai am mi ve hnga khai.

⁵ Baptican mi khamnak am a thihnak üng mi thih hnga u lü xünnak üng a mät am atänga mi tho be yüm khai. ⁶ Mkhyekatnak mtisa kpyehnak vai ja, mkhyekatnaka mpyaa am mi kyanak ti vaia mi khyang kphyüm cun amät am kutlamktung üng taih pänga kyaki tia mi ksingki. ⁷ A u pi, thih pängki cun mkhyekatnak üngka naw lätki ni. ⁸ Acunüng, Khritawa am mi thi pängkia akya üng a hlawnga mi xüng hnga khai tia mi jumki. ⁹ Khritaw cun, thihnak üngka naw mthawh bea kyaki, am thi be ti khai ti mi ksingki; thihnak naw a khana ngnängnak johit am ta ti. ¹⁰ A thihnak cun mkhyekatnak lama anglät vaia mat daka thiki, a xüngnak üng Pamhnama phäha xüngki. ¹¹ Acun kba

bä, nangmi haw mkhyekatnak lama thi pängkia ngaiei u lü, Pamhnam da Jesuh khritaw üng nami xüngkia ngai kyu ua. ¹² Acunakyase, thi theikia nami mtisaa ngjak'hlü nami pawh msawk üngpi mkhyekatnak naw nami mtisa üng nängnak käh yah kawm. ¹³ Nami mtisa, kutkhawe cun nami mkhyekatnak vaia akse lama käh jah sumei ua; thihnak üngka naw tho bekia mäiha, Pamhnama veia ngpeei u lü, nami mtisa, kutkhawe pi ngsungpyunnak vaia kya u se. ¹⁴ Mkhyekatnak cun nami bawia käh kyase, thuma keha nami xüngki am ni, Pamhnama bähkäknaka keha nami xüngki ni.

Ngsungpyunnaka mpyae

¹⁵ Acunüng ihawkba kya khai? Thuma keha am mi ve ti lü a bähkäknak keha mi vekia kyase mkhyekatnak mi pawh khai aw? Acukba am kya. ¹⁶ Ua veia pi kyase, a ngthu ngai khaia mpyaa nami kya kána, thihnak vaia katnaka mpyaa pi kyase, ngsungpyunnak vaia ngthu ngainaka mpyaea pi kyase, a ngthu nami ngaiha a mpyaa nami kyaki ti am nami ksingki aw? ¹⁷ Pamhnam je na ua! Nangmi cun mkhyekatnaka mpyaea kya khawi uki lüpi ning jah mtheia nthungtak cun nami mlung am nami kcangnaki. ¹⁸ Mkhyekatnak üngka naw nami lät pängkia kyase ngsungpyunnaka mpyaa nami kyaki. ¹⁹ Am nami ksing theikia kyase nghngicima khyübe am ka ning jah mthehki. Nami mtisa ja nami kutkhawe cun ajana am ngcimcaihki ja phyawksak kshelen khaia nami peta mäiha, tuhkbäih nami mtisa ja nami

kutkhawe cun ngcimcaih khaia ngsungpyunnaka mpya thawnsak ua.

²⁰ Mkhkyatnaka mpya üng nami ve ham üng, ngsungpyunnak üng nami lätki. ²¹ Atuha nami ngkeeinak nami jah bilawhe cun i nami daw na khawiki ni? Acunea dütnak cun thihnaka ni akya ve. ²² Cunsepi, tuhkbäih cun mkhyekatnak üngka naw lät u lü Pamhnama mpyaea nami kya lawkia kyase, ngcimcaihnak nami ngmangnaki. Adütnak cun anglät xüngnaka kyaki. ²³ Mkhkyatnaka phu cun thihnaka kyaki cunsepi, Pamhnam naw amdang a jah yeta a bähäknak cun mi Bawipa Jesuh khritaw üng anglät xünaka kyaki.

7

Ngkhyunqlanak am msuimcäpnak

¹ Acunakyase, ka püie aw, thum nami ksingkiea kyase i ka pyen khai ti cun nami ksingkie ni. Khyang a xünga küt üng thum naw upki. ² Avaisüa a cei vekia nghnumi cun a cei am a thiha küt üng thuma keha veki, a cei a thih käna cei mahnaka thum üng lätki. ³ Acunakyase, a cei a xüng k'um üng kpami akce a vepüi üng ani cun a ceia khana am sitihki ti khaie. A cei a thih üng ta acuna thum üngka naw mhläta kyase, akce a ceinak be üng pi nghnumi "am sitihkia" am kya. ⁴ Acunakyase, ka püie aw, Thum cun asängeia küt üng nangmi pi nami thiki, isetiakyaküng nangmi cun Khritawa kphyema nami kyaki. Nangmi cun thihnak üngka naw tho beki Jesuha mtisa kyase nangmi cun Pamhnama khut pawhnak üng ning jah summangei vai

ni. ⁵ Mtisa thuma mi xüngsei üng thum naw mtisa mkhyekatnak mthümhlet law se Thum naw mtisa üng khut bi lü avan thihnak üng mi dütki. ⁶ Cunsepi, tuhkbäihta jah mankia Thum üngka naw mi lätki, isetiakyaküng, acun üng mimi cun mi thi pängkia akyaka phäha ni. Thum kphyüm üng yuka kba mi khüikia am kya lü, Ngmüimkhya thum kthai üng mi khüiki ni.

Thum ja mkhyekatnak

⁷ Acunüng, Thum a mät kung hin mkhyekatnaka kyaki mi ti khai aw? Am ni! Cunsepi, Mkhyyekatnak na ksingsaki cun Thum ni. “Khyanga ka käh na hnaihei vai,” tia Thum naw am a pyen üng ta acuna hnaiheinak ta ini tia am ksing veng. ⁸ Cunsepi, mkhyekatnak naw ngthupet ngmangei na lü hnaiheinak naküt ka khana ve lawsaki. Thuma kaa mkhyekatnak akthi ni. ⁹ Kamät kung pi thuma kaa ka xüngki; cunsepi ngthupet a ve law ja, mkhyekatnak xüng lawki; ¹⁰ Acunüng, kei ka thiki. Xünnak vaia ngthupet cun ka phäha thihnaka kyaki. ¹¹ Mkhyyekatnak naw thum ngmangei na lü, na mhlei lü acuna thum am na hnimki. ¹² Acunakyase, Thum cun ngcimcaihki, acunüng ngthupet cun ngcimcaih lü ngsungpyun lü dawki. ¹³ Akdaw pawh cun, ka phäha thihnaka kyaki aw? Am kya. Mkhyyekatnak ni ka phäha thihnaka a kya ve; acunakyase, mkhyekatnak cun mkhyekatnak tia angdangnak thei vaia akdaw sumei lü na hnimki; mkhyekatnak cun ngthupeta phäha aktäa mkhyekatnak tia mdanki.

Khyanga k'uma ngcuhngkaihna

¹⁴ Thum cun ngmüimkya lama kyaki tia mi ksingki; cunsepi, kei cun mtisa lama mkhyekata-naka mpyaa jawiha ka kyaki. ¹⁵ Ka pawh am ka ksingki; ka pawh hlü am pawh lü, acuna hnün üng am ka hlüei ka pawhki. ¹⁶ Acukba am ka pawh hlü ka pawh üng Thum cun cangki tia ka jumki. ¹⁷ Acunakyase, acuna am dawki ka pawh cun keia pawha am kya lü, mkhyekatnak kei üng vekia a pawha ni akya ve. ¹⁸ Kei üng akdaw i am ve tia ka ksingki; acun hin mtisa lama kyaki, akdaw pawh hlünak cun kei üng ve teki, akdaw i am pawh ngü. ¹⁹ Akdaw ka pawh hlü am pawh lü; acuna nghnün üng am ka pawh hlü akse ka pawhki. ²⁰ Am ka pawh hlü ka pawh khawi üng, pawhki cun keia am kya lü, mkhyekatnak kei üng vekia ni akya ve. ²¹ Acunakyase, hina thum ka ksing lawki; akdaw pawh vai ka ti üng akse ni ka xüei ta.

²² Ka mlungkyawng kcang üng cun Pamh-nama thum üng aktäa ka jeki. ²³ Cunsepi, ka mtisa ja ka kutkhawe üng thum kce vekia tia ka ksingki, acun naw ka mlungkyawng thum ngcawhpüi lü, ka mtisa ja ka kutkhawe üng vekia mkhyekatnak ngthupeta kut üng mpyaa na pawhki. ²⁴ Khuikha veng! Thihnaka na cehpüiki hina mtisa üngkhyüh u naw na yung khai ni? ²⁵ Mi Bawipa Jesuh Khritawa üngkhyüh ahin pawhkia Pamhnama veia jenak ka mthehki. Acunakyase, ka mlungmthin lama Pamhnama thuma mpyaa ka kyaki, mtisa lama mkhyekata-naka thuma mpyaa ka kyaki.

8

Ngmüimkhya üng xünnak

¹ Acunakyase, tuhkbäih Khritaw Jesuh üng vekiea phäha mkatnak am ve ti. ² Ngmüimkhya thum naw Jesuh khritaw üngkhyüh lawki xünnak ning jah pe khai. *Acuna xünnak naw mkhyekatnak ja thihnak üngkhyüh ning jah mhlät pängki. ³ Ktha ngcekiea nghngicim kyase Thum naw am a pawh khawh cun Pamhnam naw a pawh ni. Pamhnam naw nghngicima mäiha amäta Cakpa Jesuh Khritaw tüih law lü ani cun mkhyemsawhki nghngicima mäia law lü mkhyekatnak cun nängeiki. ⁴ Pamhnam naw a pawh hin ngsungpyunki ngjak'hlü Thum cun mimi üng kümkwaw lü mimi Ngmüimkhya üng xüng. Acun hin nghngicima mtisa lama am kya. ⁵ Pumsa thuma vekie naw mtisa lama ami mlung takie; Ngmüimkhya thuma vekie naw Ngmüimkhya lama ami mlung takie. ⁶ Pumsa lama mlung tak cun thihnaka kyaki, Ngmüimkhya lama mlung tak cun xünnak ja dim'yenaka kyaki. ⁷ Acunakyase, mtisa thum üng xün law üng Pamhnama yea kya lawki he. Pamhnam thum am läk u lü a läka pi am läk khawh u. ⁸ Acunakyase, mtisa thuma vekie naw, Pamhnam am jesak thei u.

⁹ Cunsepi, Pamhnama Ngmüimkhya nangmi üng ve kcangkia akya üng mtisa üng am ve u lü, Ngmüimkhya üng nami veki ni. Cunsepi, u pi Khritawa Ngmüimkhya am taki cun ania

---

* **8:2** 8:2: kei; avang yuknake üng veki nang; akce üng veki keimi.

khyanga am kya. ¹⁰ Cunsepi, Khritaw nangmi üng a ve üng, †mkhyekatnaka phäha thi khai mtisa pi Pamhnam am nami ngsungpyunkia kyase Ngmüimkhya cun nami xüngnaka kyaki.

¹¹ Jesuh thihnak üngkhyüh mtho bekie Pamhnama Ngmüimkhya nangmi üng a ve ta, Khritaw thihnak üngkhyüh mtho beki nami k'uma veki ania Ngmüimkhya naw thi theikia nami mtisa üngpi xünnak ning jah pe khai.

¹² Acunakyase, ka püie aw, mi mta veki, lüpi mtisa thuma a hlüeia mi xün khaia am kya.

¹³ Mtisa thuma nami ve üng nami thi khai; cunsepi, mtisa bilawhe cun Ngmüimkya am nami ja thihsak üng nami xüng khai. ¹⁴ Pamhnama Ngmüimkya naw a jah khyüisawe cun Pamhnama caa kyakie. ¹⁵ Pamhnam naw a ning jah peta Ngmüimkhya naw kyühnak ja mpya kyanak be am ning jah pe. Lüpi Ngmüimkhya naw Pamhnama ca thawnnak ja “ka Pa, ka Pa” ti lü ngkhünak vaia ngmüimkhyaa johit ning jah petki. ¹⁶ Acuna Ngmüimkya Ngcim kung naw mi ngmüimkya üng Pamhnama caea mi kyaki ti cun jah ksingsaki; ¹⁷ A caea mi kyak üng a khyangea phäh a tak khawhthem mi yah khai. Pamhnam naw Khritaw üng a tak pet khawhthem pi mi yah khai isetiakyaküng Khritawa khuikhanak pi mi khameipüi lü a hlüngtainak pi mi yümeipüi khai.

Hlüngtainak ve law khai

---

† **8:10** 8:10: Ngmüimkhya cun nanga phäh sa ni; am ani üng na Ngmüimkhya xüngki. **8:11** 8:11: 1Kor 3:16 **8:15** 8:15-17: Kal 4:5-7 **8:15** 8:15: Mk 14:36; Kal 4:6

18 Tuhkbäih khuikhanake hin, malama hlüngtainak ngdang law khai üng am jah mtäng phyaki ni. 19 A mhnünmcenge naküt naw äpeinak am, Pamhnama caea ngdang lawnak vai k'äihkie. 20 A mhnünmcenge naw ami vecawh ning ami mkhyüh hin ami hlüeia am kya lüpi Pamhnam naw acukba a hlüeia kyaki. Lüpi äpeinak veki, 21 A mhnünmcenge kung pi pyüpyenaka mpya üngka naw jah mhläta kya khai, Pamhnama caea hlüngtaikia lätnak yah hnga khaiea kyaki. 22 A mhnünmcenge naküt tuhvei cäpa ngko u lü na hmi law khaia nghnumia mäiha jah msomhlei u lü veki tia mi ksingki. 23 Mhnünmceng daka am kyase, Pamhnam naw amdanga a jah yeta Ngmüimkhya mi taki pi mi mlung k'uma mi ngkoki. Pamhnama caa mi kyaknak vai ja a mhnünmcenge a jah †mhlät vai pi mi k'aihei sihki. 24 Äpeinak am küikyannak mi yah ve; cunsepi, hmu u lü äpei cun äpeinaka am kya. Khyang naw a hmuh thei cun ihawkba mi äpei khai ni? 25 Am mi hmuh thei mi äpei üng, mlung msaünak am mi k'äih khai.

26 Acun käna, Ngmüimkhya naw am mi kyan-nake üng ja kpüiki. Mi ktaiyü üng ihawkba ktaiyü vai tia am mi ksing. Cunsepi, mi ktaiyü üng ngthu üng am pyen theia ngkonak am Ngmüimkhya naw ngko lü jah ktaiyü peki. 27 Acunüng, Mi mlung jah teng lü Ngmüimkhya naw i cungaiki ti cun ksingki, isetiakyaküng

---

8:20 8:20: Gen 3:17-19   **8:23** 8:23: 2Kor 5:2-4   † **8:23** 8:23: Avang yuknak üng am vea canaea jah pawh lü.

khyangea kcaha Pamhnama veia a ktaiyü hin Pamhnama ngjak'hlüa kyaki.

²⁸ Avan üng atänga Pamhnam mhläkphyanakie, Ša titänga a jah khüea phäha akdaw vaia biloki tia mi ksingki. ²⁹ A jah ksing pänge cun amäta a ca mäiha ve khaiea a jah na mhnün päng, a Cakpa cun bena khawhahea ksunga ca kcüka a kya lawnak thei vaia kyaki. ³⁰ Acunakyase a jah na phyäi pänge ni a jah khü; a jah khüe ni amät am a jah ngsungpyunsak; a jah ngsungpyunsak pänge ni a jah mhlünmtai.

Khritaw Jesuh üng Pamhnama mhläkphyanak

³¹ Acunüng a hina ngthue üng i mi pyen thei khai? Pamhnam mimi phäha a ve üng u naw jah tu thei khai ni? ³² Amäta Cakpa pi am kpamei lü mi vana phäha jah peki naw, avan naküt amdanga am jah pet sih khai aw? ³³ Pamhnama xüa khyange cun u naw jah ksekha na thei khai ni? Pamhnam amät kung naw am mkhyekat u a ti. ³⁴ U naw jah mkatei thei khai ni? Khritaw Jesuh naw am jah mkatei. Thi lü, thi däkia am kya lü, thihnak üngka naw tho law be lü Pamhnama khet lama ve lü jah ktaiyü peki cun Khritawa kyaki ni. ³⁵ Khritawa mhläkphyanak üngka naw u naw ja mtai thei khai aw? Khuikhatnak naw pi kyase, khaknak naw pi kyase, mkhuimkhanak naw pi kyase, cawixainak naw pi kyase, akpuma venak naw

---

§ 8:28 8:28: Pamhnam naw ani kphyanakie phäha anaküt hin akdawa pawhki; avang yuknake üng veki Pamhnam jawngnakie phäh anaküt hin dawki.

pi kyase, kyühkyawknak naw pi kyase, thihnak naw pi kyase, jah mtai thei khai aw?

³⁶ “Nanga phäha anglät se thihnak vai üng kami veki; hnim vaia toca mäia ami jah pawh” tia Cangcim naw pyenki. ³⁷ Am jah mtai, jah jawngnakia a bähäknaka phäha acune naküt kami jah näng päng ni. ³⁸ Isetiakyaküing, thihnaka pi kyase, xünaka pi kyase, khankhaw ngsäa pi kyase, khawyai ksea pi kyase, khankhaw anaa pi kyase, tuhkbäih üngkaea pi kyase, tuha ve law khaiea pi kyase, ³⁹ ak’hlünga pi kyase, aknema pi kyase, mhnünmceng naküt üngka i naw pi, mi Bawipa Jesuh Khritaw vei mi yaha Pamhnama mhläkphyanak üngka naw am jah mtai thei khai tia akcanga ka ksingki.

9

Pamhnam ja a khyange

¹ Khritaw üng, ngthu kchang ka pyenki, am ka hleiki ni, Ngmüimkhya Ngcima phäha, akdaw ja akse ksingnak thei naw pi na ksingpüi se, ² ka khuikhanak ka pyen üng mlung üng am düit theikia natnak ka taki. ³ Ka khyange mtisa lama ka mjüea phäh kei hin Khritaw üngka naw mtai lü yüncenak ka yah vaia pi hlüei kyaw veng. ⁴ Isarel khyangea kyakiea kyase, caea thawnak, hlüingtainak, khyütame ja Thum jah pe lü ngthumkhän* a jah pawh püi. Pamhnam hjawkhahnak ja äpeinake naküt cun ami kaa kya lü; ⁵ ami cun nglongthangkie

---

8:36 8:36 Sal 44:22   **9:4** 9:4: Ex 4:22   * **9:4** 9:4: bekhüte; avang yuknake üng vekibekhüt.

Hebru pupae üngka naw lawki he. Pumsa lama Khritaw cun amimi üngka naw lawki; Ani cun avan naküta khana veki, angläta mhlünmtai phyakia Pamhnama kyaki! †Amen. ⁶ Cunsepi, Pamhnama ngthu cun am ngtähki tia am pyen veng. Isarela mjükphyüie naküt, Isarel kcanga kya päihkiea am kya; ⁷ Abrahama mjükphyüia ami kyaa phäha ami van Abrahama caa am kya u; “Khyütam ka ning peta mjükphyüi cun Isak üngkhyüh na yah khai” tia kyaki. ⁸ Acun cun, mtisa lama cae cun ‡Pamhnama caea am kya u lü khyütamnak am cae cun Abrahama caea kyakie tinaka kyaki. ⁹ Pamhnama khyütam cun hina kyaki; “Atuh üngka naw, akcün kümkawü lü Ška law üng, Sarah naw kpmica ca na khai” a ti.

¹⁰ Acun dāka am kya, Rabeka naw mi pu Isaka phäh angphi a mpyainak üng, ¹¹ na ca xawi am ani hmi law ham üng, akdaw ja akse am ani pawh thei ham üng, pawhmsaha phäha am kya lü, khüikia mlung ngaih dāka kya lü, xünak üng, Pamhnama bünak a khäng vaia, ¹² a veia, “Angvai cun akdika mpyaa kya khai” tia Pamhnam naw a pyen. ¹³ “Jakop jawng na lü Etaw ka hnengki” tia Cangcim naw a pyen.

¹⁴ I mi pyen vai veki? Pamhnam cun

---

† **9:5** 9:5: avana khana jah upki Pamhnam angläta mhlünmtainak ve se!; Am ani üng avan jah uki Pamhnam, ania khana angläta mhlünmtainak ve se! **9:7** 9:7: Gen 21:12 ‡ **9:8** 9:8:hnasen he ani hmi khawia kba: hin naw a pyennak hlü ta Abraham ja Hakarah ami ca Ihsamelaha ksawn a pyen ni (Bük Kal 4:22-23) **9:9** 9:9: Gen 18:10 § **9:9** 9:9: Akcün a kha üng; am ani üng Pha law khai kum ahina kcün. **9:12** 9:12: Gen 25:23 **9:13** 9:13: Mal 1:2,3

am ngsungpyunki mi ti khai aw? Pamhnam am ngsungpyunkia am kya. ¹⁵ Pamhnam naw, “Ka mpyenei hlü, mpyenei lü, ka bänak hlü ka bänak khai” tia, Mosia veia a pyen. ¹⁶ Acunakyase, anaküt cun khyanga ngjak'hlü am kya lü Pamhnama mpyeneinaka phäha ni akya ve. ¹⁷ Cangcim naw Pharoa veia, “Ka khyaihnak nang üngka mdan vaia phäha ja ka ngming khawmdek avan üng a ngthang hünak vaia ka ning mhlünmtaiki” a ti. ¹⁸ Acunakyase, Pamhnam naw a mpyenei hlü mpyenei lü, a mlung a ngcangsak hlü ngcangsaki.

Pamhnama mlungsonak ja mpyeneinak

¹⁹ Acunakyaküng, “Pamhnam naw ise jah mkateiki ni? U naw a ngjak'hlü mkhyeki ni?” Mat mat naw ti taw khai. ²⁰ Cunsepi, ka püi aw, Pamhnam na ngcuhpüi khaia ta nang u ni? Mdek k'am naw sepkia khyang üng, “I vai ahikba na na pyan ni?” ti lü am kthäh khawi. ²¹ K'amksep naw, mdek üngka lo lü mat akdawa sep lü, mata sep sawxat khaia ana taki ni. K'amksep naw mdek cun a ngjak'hlüa am sumei khai aw? ²² Pamhnama bilawhnak üng pi acun kba kyaki. A mlung sonak mdan lü a johit a ngsingnaksak vaia kyaki. Cunsepi a mlungsonak khamei lü, pyüpyeh khaie khana mlung saünak taki. ²³ A hlüngtainak yah khaia a jah mhnüna mi kyakia mimia khana a jah peta dämdakia a hlüngtainak cun, a bähäknak makie khana pi a mdan vai pawhki. ²⁴ Judahe

däk üngkaa am kya lü, Khyangmjükcee üngkae pi a jah khü. ²⁵ Hosia cauk üng, “Ka khyanga am kya khawikie, ‘ka khyange’ ka jah ti na khai. Acunüng am ka mhläkphyanak khawie cun ‘ka mhläkphyanake’ ka ti khai.

²⁶ Acunüng, ami veia hikba kya law khai, ‘Ka khyangea am nami kyakia’ hnün üng xüngseiki Pamhnama cae tia ngsui law khaie” tia pyenki.

²⁷ Hesajah naw pi Isarele jah pyen naki naw, “Isarele cun, tuinu kama, kdiyüta mäiha däm u sepi avange däk naw ni küikyannak ami yah kawm. ²⁸ Bawipa naw khawmdek khana khyange cun angenga ngthu jah mkhyah pe khaia pha law khai” a ti. ²⁹ Hesajah kung naw, “Hlüngtai säihki Bawipa naw mi mjükphyüie am a jah phyäi vai sü üng ta, Sodom mlüh ja Komorah mlüha mäiha mi kham khaie sü” tia a na pyenki.

Isarele ja Thangkdaw

³⁰ Khyangmjükcee vei mi pyen vai ta amimät jah amimät Pamhnam üng am ngsungpyun hlü u lü amimäta pawhmsah üng ngsungpyun hlükie cun jumnak am amät am a jah ngsungpyunsak.

³¹ Isarele ngsungpyunnaka thum ktämkie naw ngsungpyunnaka thum am hmu ve u. ³² Ise ni? Jumnak üng am ktäm u lü bilawhnak am yah theia mäiha ami ktäma phäha kyaki. “Ngsukeinaka lung” üng ngsukeikie. ³³ Cangcim naw,

“Tenga khyangea ngsukeinak vai lung ja

9:25 9:25: Hos 2:23   **9:26** 9:26: Hos 1:10   **9:27** 9:27-28:
Hesa 10:22,23 (LXX)   **9:29** 9:29: Hesa 1:9 (LXX)   **9:33** 9:33:
Hesa 28:16 (LXX)

kyukngtänaka lungnu cun
 Zion mcunga ka taki,
 au pi Ani jumeikie naküt cun am hela u” tia
 pyenki.

10

¹ Ka püie aw, Isarele küikyana ami yahnak thei
 vaia, ka mlunga ngjak'hlüa kyase, Pamhnama
 veia ka ktaiyüki. ² Ksingnak kcang am ta u
 sepi Pamhnam da aktäa ktha nakie tia ka ning
 jah mtheh veng. ³ Pamhnam naw amät am
 a jah ngsungpyunsak cun am ksing u, acuna
 hnün üng amimäta lam pyangei u lü Pamhnam
 naw khyang a jah ngsungpyunsaka k'uma am
 law u. ⁴ Khritaw cun jumeikie naküt naw
 ngsungpyunnak ami yah vaia Khritaw naw thum
 dütsaki.

Khyang naküta phäh küikyanak

⁵ Mosi naw a yuka mawng ta Thum kcang-
 naki cun Pamhnam naw ngsungpyunsak khai,
 “Thuma pyen naküt cun ngaiki ta xüng khai” a ti.
⁶ Cangcim naw jumeinak am ngsungpyunnak a
 pyen cun hin ni, “Khankhawa u kai khai? (Acun
 cun khritaw kyum lawpüi khai kyaki) ⁷ “Mcea
 u kyum khai? (Acun cun thihnak üngka naw
 khritaw lawpüi khai tinaka kyaki) tia na ngthäh
 khai aw? ⁸ Acunüng, pyen be tü lü, “Ngthu naw
 ni k’et ve, na mka ja na mlung k’uma ve ve” a
 ti; acun cun jumnaka ngthu kami sang khawi,
⁹ “Na mlung am Jesuh cun Bawipa ni tia pyen
 lü, thihnak üngka naw Pamhnam naw mthobeki

tia na mlung k'uma na jum üng küikyannak na kya khai" ti cen. ¹⁰ Mlung k'uma jumnak am Pamhnam üng ngsungpyunnak mi yahki; mpyawng am pyen lü khyang naw küikyannak yahki. ¹¹ Cangcim naw, "A u pi ani jumki naküt cun am hela khai ni" a ti. ¹² Judah ja Krik ami hngalangnak i am ve. Bawipa mat ami vana khana Bawia kyaki, a ngming khüki naküta khana dawnak khawhah am, jah kbeki. ¹³ "A u pi Bawipa ngming khüki naküt cun küikyannak yah khaie" tia kyaki.

¹⁴ Acunüng, am ami jum cun ihawkba khü khaie? Ngthu am ami ngjak üng ihawkba jum khaie? Sangki am a ve üng ihawkba ngja khaie? ¹⁵ Tuha khyang am a ve üng ihawkba sang thei khaie? Acuna kba, Cangcim naw "Thangkdaw lawpüiki ngsä he law vai cun ihlawka müncam phyaki ni" tia pyenki. ¹⁶ Cunsepi, Thangkdaw cun ami van naw am jum päih u. Acunakyase, Hesajah naw, "Bawipa aw kami ngthu pyen u naw jumki ni?" a ti. ¹⁷ Acunakyase, jumeinak cun ngthu ngjaknak üngka naw lawki, ngthu cun Khritawa mawng sangnak üngka naw lawki.

¹⁸ Acunüng, ami nghnga üng, am ngjakie aw? Ngjakie. Cangcim üng, "Ami kthai cun pe naküt üng ngthang hü lü, ami ngthu pi khawmdeka dütnak cäpa ngthang hüki" tia vekü.

¹⁹ Ka ning kthäh be tüki; 'Isarele naw am ksingkie aw? Pamhnam üng Mosi amät naw a kcüka a msang vai ta; "Pacaa am nglawikie

---

10:11 10:11: Hesa 28:16 (LXX)   **10:15** 10:15: Hesa 52:7   **10:16**
 10:16: Hesa 53:1 (LXX)   **10:18** 10:18: Sal 19:4 (LXX)   **10:19**
 10:19: Deut 32:21

jah summangei lü, ka xüa khyange ka jah ngkei lawsak khai; khyangmjükcee am ka xüa khyangea mlung ka sosak khai” tia kyaki.

²⁰ Acunüng Hesajah naw, ling lü, “Am na suikie naw na hmu u lü, am na khükiea veia ka ngdang khai” a ti.

²¹ Acunüng, Isarelea mawng pyen be tü lü, “Amhnüpa mthet am ngja u lü, kpetmjakie veia ka kut ka säng khai” a ti.

11

Isarele khana Pamhnama mpyeneinak

¹ Acunüng, Pamhnam naw a khyange jah mahki aw? Am ja mah. Kei pi Isarel khyang, Abrahama mjükphyüi, Benjamina sang üngkaa ka kyaki ni. ² Pamhnam naw akcüka a jah xüpänga khyange am jah mah khawi. Cangcim naw Elijahah mawng a pyen am nami ngja khawiki aw? Elijah naw Isarelea mawng Pamhnama veia pyen lü, ³ “Bawipa, na sahmae jah hnim u lü; na kpyawngkunge jah kpyeh u se, kei däk ka xüngki, kei pi na hnim khaiea бүkie ni” a ti. ⁴ Acunüng, Pamhnam naw ihawkba jah a msang be? “Am dawkia Baal mhnam am mküimtokiea khyang thawng khyüh ka phäha ka jah taki” ti lü a msang. ⁵ Acukba tuhkbäih pi, a bähäknak am a jah xü, ajaw ve hamkie. ⁶ A bähäknak üng a jah xüa akya üng, bilawhna üng am kya; acukba am akya üng bähäknak cun bähäknak kcanga mäi am law.

10:20 10:20: Hesa 65:1 (LXX)   **10:21** 10:21: Hesa 65:2 (LXX)

11:1 11:1: Phi 3:5   **11:3** 11:3: 1Sang 19:10,14   **11:4** 11:4: 1Sang 19:18

⁷ I mi pyen khai? Isarele naw ami sui am hmu u. A xüea khyang ngcek naw ni ami sui cun ami hmuh u. Aknung bawk naw Pamhnama khünak am ngja u. ⁸ Cangcim üng, “Pamhnam naw tuhkbäih dää ami mlung ja ami ksingnak jah nghmüpsak se tuhvei cäpa am hmu ngja u” tia pyenki. ⁹ Acunüng, Davit naw,

“Ami eiawknak cun ami ng’awhnak vaia kya lü, ami kyukngtänak vaia pi kyase;

¹⁰ Am hmu thei khaiea, ami mik pi mü law se, khuikhanaka maa anglät se jah ngkunsak vai” a ti.

¹¹ Ka ning jah kthähki, Isarele cun kyuktäng pyawce khaiea ngvänie aw? Acukba am kya. Isarelea mkhyekatnak cun khyangmjüceea phäh küikyannak vai ja kya law lü Isarele naw jah k’eihkie.

¹² Isarelea mkhyekatnak naw khawmdeka bawimangnaka kya lü Ngmüimkhyä lama khuikhakie khyangmjüceea phäh bawimangnak lawpüiki. Ami kümbenak ami law vai süa ta ihlawka daw khai ni.

Khyangmjükcea küikyanak

¹³ Tuhkbäih Khyangmjükceea veia ka pyenki. Khyangmjükceea veia ngsäa ka kyaa küt üng, ka khutbi ka awchahnaki. ¹⁴ Acun cun, kamäta khyange k’eihnak ta khaiea ja pawh lü, avange ka jah küikyannak vaia kyaki. ¹⁵ Ami mahnak cun khawmdek khyang naküta phäh Pamhnama ye üngka naw a püia nglät law bekie ni. Ami

a jah dokham cun ihawkba vai ni? Acun cun akthiea phäh xünnak vai ni.

¹⁶ Acunüng, muk pyan ma Pamhnam üng pet üng, muk avan pi a kaa kya khai, thinga pyae Pamhnam üng pet üng a ngbane pi a kaa kyaki.

¹⁷ Nglina olip ngban avang ek se, olip kcanga am kyaki acun üng ngsu law khaie. Olip kcang am nikia nangmi khyangmjükcee cun Judahea ngmüimkhya xünnak nami yumeipüikie ni, ¹⁸ a ngban eke käh jah hmumsita. Nang cun a ngban kya lü käh awhcaha. Awhcah lü pi nang aphung na mcahkia am na kyaki, aphung naw ni a ning mcah ve.

¹⁹ Acunüng, nang naw, “Ä! ekia ngban naw ka phäha hnün na peki na ti khai.” ²⁰ Cang ve, am ami jumeia phäha jah k’eha kyaki, nang na jumeinaka phäha na ngdüiki. Käh awhcah lü kyüheia. ²¹ Pamhnam naw a ngban kcange pi am a jah msawk üng, nang pi am ning msawk law sawxat khai. ²² Acunakyase Pamhnama a dawnak ja a kyühksenak cän ngaia, kyukngtängkiea phäha kyüh phyaki ni; a dawnak üng na ve nglät üng nanga phäha cun dawki ni; am acunüng ta nang pi ning ksawmpata na kya hnga khai. ²³ Acunüng, Judahe naw am ami jumnak ami hawih üng ami venak khawia ve be khaie, Pamhnam naw acukba jah pawh khawhki. ²⁴ Nang olip kcanga am na kyaki pi ni ksawm u lü, am nami tängkia olip thing kdaw üng ning mdüna akya üng, a ngbane kcang cun ami phung kung olip thing üng jah mdünnak be vai jah hlüei bawkh khai ni?

Avana phäha Pamhnama mpyeneinak

²⁵ Ka püie aw, hina khyü ngthup hin nami ksing vai yü na veng. Namimät nami kthemkia käh nami ngai khaia, Khyangmjükceea kcün am a kümkawı law hama küt üng, Isarelea mlung nglangnak cun asäng ni. ²⁶ Acukba Isarele naw küikyannak yah khaie; Cangcim üng, “Zion mcung üngka naw jah küikyanki Bawipa pha law lü Pamhnam am ami ksingnak cun Jakopa mjükphyüi üngkhyüh jah mkhyüh law pet khai.”

²⁷ “Ami mkhyekatnake ka jah mhlät law pet üng, acun cun ami veia ka khyütam vaia kyaki” tia pyenki.

²⁸ Thangkdaw ami maha phäh, nangmia phäha Pamhnama yeea kyakie. Pamhnama a jah xünnak üng ta ami pupaea phäh Pamhnama püia kyakie. ²⁹ Dawnak jah pe lü a jah xüa khana Pamhnam naw a mlung am thunghlai kawı. ³⁰ Ahlana Pamhnama ngthu am nami ngai khawiki, cunsepi, tuhkbäih cun Judahe naw ngthu am ami ngaih phäha mpyeneinak nami yahki. ³¹ Acukba kunga, tuhkbäih cun Pamhnam naw ning jah mpyenei se mpyeneinak nami yahnak hnga vaia, Judahe naw pi *Pamhnama mpyeneinak ami yahnak bawk hnga vaia Pamhnama ngthu am ngai u. ³² Pamhnam naw khyang naküt a jah mpyeneinak thei vaia khyang naküt cun ngthu am ngaihna üng a jah tak päiha kyaki.

11:26 11:26: Hesa 59:20,21 (LXX)   **11:27** 11:27: Hesa 27:9 (LXX)   * **11:31** 11:31: Avanga caup üng am vetuha.

Pamhnam mhlünmtainak

³³ Pamhnama kthemnak ja ksingkhyapnak cun a aktäa ngsawngkang ve. A ngthumkhyah-nake cun jah ksing thei vaia am kya lü u naw a tüilame pi ksing khai ni. ³⁴ Cangcim naw, “U naw Bawipaa mlung cun ksingki ni?

U naw Pamhnam mtheimthang khawiki ni.

³⁵ A thung be vaia pi u naw i pe khawiki ni?

³⁶ Avan naküt cun amät naw mhnünmcengki. Anaküt cun amät üngkhyüh ngtüi law lü amäta phäha kyaki. Pamhnam hlüngtainak aläa ve se. Amen.

12*Pamhnama khutbi üng xünseinak*

¹ Acunakyase, ka püie aw, Pamhnama dämduhkia mpyeneinak am ning jah nghuinak ta, nami mät kung cän Pamhnama veia xüngseikia ngkengnaka mäia ng’apei lü Pamhnama khut bi ua. Acuna khut nami binak naw Pamhnam jesaki ni. Ahin cun akcanga nami pet vaia hjawkhahnak ni. ² Hin khawmdeka thuma käh ve u lü, Pamhnam naw akthaia nami mlung ning jah thunglai se. Acun üngva Pamhnama ngjakhlü akdaw i ti ja ani cun kümkawikia jenaksak hin i tia nami ksing khai.

³ Pamhnam naw amdanga a na peta a bähäknaka phäha nangmi üng u naw pi a vea kthaka hlüng khai käh ngai ua ti veng. Acuna kthaka ta aknema ngai u lü Pamhnam naw a ning jah peta jumnaka kba nami mät

ngaiei ua. ⁴ Pumsa mat üng ngban khawhah mi taki, mi ngbane naküt a ami bilawh am täng u. ⁵ Acukba kunga mimi khawjah mi law sepi Khritaw üng mtisa mata mi kyaki; lüpi mimi cun mi nghngalang lüpi mat ja mat mtisa mat üng mi ngsuki. ⁶ A bähkäknak am a jah pet mi khyaihnak phäh phäh üng khut mi bi vai u. Pamhnama ngthu pyennak vai a jah pet üng ta jumnak mi taka kba mi pyen vai u. ⁷ Khüibi bi khaia akya üng khüibi mi bi vai u; mtheiki naw pi mtheinak mi bi vai u; ⁸ khyang ngjuktha peki naw pi ngjuktha petnak bi se; petmsawtki naw pi käh pam lü pe se; ana mah naw pi ktha na lü bilo se; khyang mpyeneiki naw pi jekyainak am mpyenei se.

⁹ Mhläkphyanak cun mhläkphyanak kcanga kyase. Mkhyekatnak hneng u lü dawnak kpang ua. ¹⁰ Khritjanea nami kya kba mat ja mat hnün ata kba mhläkphya na u lü ngkhawtei ua. ¹¹ Khüinak lam üng käh dam u lü; mlungkyawng ap lü Bawipa khut bi ua, ¹² äpeinak üng jekyai u lü; khuikha khameinak cun cunei u lü, angläta ktaiyü ua. ¹³ A hlükaw veki khritjane üng jah petmsawt u lü; khine pi nami jah khinnak vai.

¹⁴ Ning jah mkhuimkhakie, dawkyanak am jah kbe u; käh jah yünce u lü dawkyanak nami ja kbe vai. ¹⁵ Jekie jah jepüi u lü; kyapkie jah kyahpüi u. ¹⁶ Ngaihnak thei avana khana atäng ta ua. Käh awhcah u. Mlung nemnak üng

dokham ua. *Themkia namimät käh ngai ua.

¹⁷ Khyang naw a ning hmakatsak üngpi käh thungei be u. Khyang avan naw daw khaia ngaih cän pawh a. ¹⁸ Khyang naküt am nami ngkhawt vaia anaküt cän bi a. ¹⁹ Ka püie aw, u pi käh thungei be u, Pamhnama naw thung be se, “Phu naküt cun keia thung vaia kyaki, kei naw thung be lü kei naw ka pe bekhai ti lü Bawipa naw” Cangcim üng a ti. ²⁰ Acunakyase, na ye a ei a cawi üng, a ei vai pea, tui a xai üng a awk vai pea; acukba na bi üngva ngkekhyakei khaie ni. ²¹ Akse naw käh ning jah näng lü akdaw am akse cän näng ua.

13

Khawngmange veia bi vai mta

¹ Khyang naküt naw jah upki khawngmanga pyen cun ngai kawm, isetiakyaküng Pamhnam naw ana a jah peta phäha khawngmange cun vekie. Pamhnama jah mcawna kyakie ni. ² Acunakyase, u pi, khawngmang am kcangnaki cun Pamhnama mcawn ksekha nakia kyase; amäta khana ngthumkhyahnak yah khai. ³ Akdaw pawhki naw jah upkie cun jah kyüh vai am ni. Lüpi akse pawhkie naw ami jah kyüh vai ni. Am na jah kyüh vai na tängki aw? Akdaw na pawh ta ning mküiei khaie; ⁴ isetiakyaküng amimi cun Pamhnama mpyaea kya lü nanga phäh akdaw pawh khaie ni. Cunsepi, akse na

---

* **12:16** 12:16: mdihmsuia mtae cun do lü; am ani üngmlung mhnemki khyange am ngpüiei u. **12:19** 12:19: Deut 32:35
12:20 12:20: Ngthk 25:21,22 (LXX)

pawh üng jah kyüh a, amimia mkhuimkhanak khawha ana cun akcang ni, isetiakyaküng jah mkhuimkha khaie ni. Akse pawhkie khana Pamhnama mkhuimkhanak cun biloki Pamhnama mpyaea kyakie ni. ⁵ Acunakyase, Pamhnama mkhuimkhanak na kyüh daka phäh am kya lü namäta ksingeinaka phäha ana takie mtheha vea.

⁶ Acunakyase ni, ngcawn pi na ngcawng ta; isetiakyaküng jah upkie cun naw ami mta ami bi hin Pamhnama phäh khüikie ni. ⁷ Na pet vai mta cun jah pe a. Namäta phäh ja na khawhthema phäh ngcawng cun pe lü jah leisawng kawmki.

Mat ja mata khana bi vai mta

⁸ Mata veia pi käh lei mah lü mat ja mat nami mhläkphyanaka thea ta i käh lei na ua. Ahin pawhki naw ta Thum kcangnaki ni. ⁹ Thum naw, “Khyanga khyu, khyanga cei käh na bäühmanak vai; khyang käh na hnim vai; käh na mpyuk vai; khyanga ka käh na hlükawei vai” a ti. Ahin avan ja akce ngthupet naküt cun, “Namät na mhläkphyanaka kba na impei loceng na mhläkphyanak vai” tia ngthupet mat üng kümkaui päihkie. ¹⁰ Khyang kce na mhläkphyanak üng amimi khana akse am pawhki, mhläkphyanak na tak cun Thum avan na kcangnak ni.

¹¹ Nami ihnak üngkhyüh nami thüxak vai akcün pha lawkia kyase hin hin pawh ua. Isetiakyaküng küikyannak hin akcüka mi jumeia

---

13:6 13:6,7: Mt 22:21; Mk 12:17; Lk 20:25   **13:9** 13:9: aEx 20:14; Deut 5:18; Ex 20:13; Deut 5:17; Ex 20:15; Deut 5:19; Ex 20:17; Deut 5:21; Lev 19:18

kcüna kthaka ng'et law bawki ni. ¹² Mthan päih law hlü hnüh lü, khaw thai law hlü ve; acunakyase, nghmüp üng mi bilawhe mi jah hawih u lü, akvaia üng ngtuknaka likcime mi jah kawtei vai u. ¹³ Mhnüpa vekie khyangea kba akdawa mi ve vai u. Eiawknak, ju mpyüinak, aksea ngneisak, ngtunngvawknak, hüipawmnak ja ng'eiknak üng käh mi ve vai u. ¹⁴ Bawipa Jesuh Khritawa likcim cun kawtei u lü nami mtisaa ngjakhlüa mkhyekatnak cän käh pawh ua.

14

Khyangkce ngthu käh mkhya vai

¹ Acunüng, a jumeinak ktha ngcekie jah dokham lü ami cungaihnak käh jah ngcuhpüi ua. ² Khyang avanga jumeinak naw avan eia nglawiki tia ngai lüpi a jumeinak ngceki naw ta an däk eiki. ³ Avan eiki naw avan am eiki käh hmumsit kawm; avan am eiki naw pi avan eiki käh pyenei kawm; Pamhnam naw ani nghngih jah dokhamki ni. ⁴ Khyang kcea mpyae ngthumkhyah khai cun nang u ni? A ngnäng vai ja am a ngnäng vai cun a Mahpa naw mkhyah khai ni. Ani nghngih ngnäng khai xawi, isetiakyaküng Bawipa naw jah ngnängsak khawhki. ⁵ Khyang avang naw khaw mhnüp at cun akce mhnüpea kthaka dawkia ngai lü, khyang kce naw khaw mhnüp avan tängkia ngaiki. Mi mlung mi nängei kawm u. ⁶ Khaw mhnüp ak'hlüng säiha ngaiki naw pi Bawipa leisawng kawm. Anaküt eiki naw pi Bawipa

leisawng lü Pamhnam üng eiawka phäh jenak mthekh kawm. Anaküt am eiawki naw pi Bawipa leisawng lü Pamhnam üng jenak mthekh kawm.

⁷ A u pi, mimäta phäha mi xüngkia am kya, mimäta phäha mi thihkia pi am kya. ⁸ Mi xün üng Bawipa phäha mi xüng u lü, mi thih üng pi Bawipa phäha mi thiki; acunakyase, mi xüng üng pi, mi thih üng pi kyase Bawipa kaa mi kyaki. ⁹ Khritaw thi lü a thawhnak be cun akxüng he ja akthihe phäha Bawipa a thawn vaia phäh kyaki. ¹⁰ Cunakyase, an eikia na kyak üng i vai akce ngthu na mkhyah petki ni? Nang naw avan na ei üngpi ivai jumeiki akce na hmumsitki ni? Avan cun ngthumkhyahnak khamei vaia Pamhnama ma mi ngdüi law khai.

¹¹ Cangcim üng,

“Kei xüngkia Pamhnam ni ti lü Bawipa naw pyenki,
 khyang naküt ka ma mkhuk msüm u lü
 khyang naküt naw kei cun Pamhnam ni ti
 khaie” tia pyenki.

¹² Acunakyase, mi van naw mi bi naküta phäh Pamhnama veia mi phyeh law khaie.

Khyangkce käh na kyukngtängsak vai

¹³ Khyang üng ngthu mi mkhya pet cän mi hawih kawm u. Acuna kthaka anaküt ami pawh üng akce käh nami kyukngtängsak vaia mcei ua. ¹⁴ Bawipa Jesuh üng ka vekia kyase ei vai naküt hin ngcim ve. Lüpi eiawk avang hin am ngcim ve tia na jum üngta na phäh am ngcim

ve. ¹⁵ I mä na eia phäh akcea am adawnak ani üngta na vecawh hin mhläkphyanak üngkhyüh am ni. Khritaw a phäha thiki khyang cun na eiawk üng käh kyukngtängsaka. ¹⁶ Akdawa na ngaih cun naw ngming kse na yahnak vaia käh kyase. ¹⁷ Pamhnama Pe cun eiawknak üng am kya. Lüpi Ngmüimkhya Ngcima a jah peta ngsungpyunnak, dim'yenak ja jekyainak üng ni akya ve. ¹⁸ Ahina tuilam üng Khritawa phäh na bi üng Pamhnam jesaki lü khyang kee naw pi ni mküiei khaie ni.

¹⁹ Acunakyase, dim'yenak ja mat ja mat ngjuktha jah pe khaiea ngkaw cän angläta *jah bilo ua. ²⁰ Eiawk üng Pamhnama khüibi käh na kpyeh vai. Eiawk naküt ei lü ngcimki cunsepi khyang mkhyenak üng a kyukngtäng vaia na eiawk cun am daw ve. ²¹ Jumeiki khyang kee kyukngtängsak khaia meh einak ja ju awknak cun hjawng hin dawki ni. ²² Hina mawng üng na jumnak cun Pamhnam ja namäta nglaka ve kawm. Ami bilawh üng mkhyekatnaka am kya tia ngaikie cun ami ngaihnak cangkie cun je u se. ²³ Cunsepi mlung uplatnak ta lü ami eia khana Pamhnam naw jah mkatei, isetiakyaküng, jumnak üng am ami bilawha phäha kyaki. Jumnak üng am tünei cun mkhyekatnaka kyaki.

15

Khyang jesak vai

---

* **14:19** 14:19: Angläta mi bü yahki; avang yuknake üng vekiangläta mi büki.

1 Acunakyase, mi jumnak üng mi dämkie naw, mimäta dawnak däk käh mi sui u lü, kthangcekiea phüih pi mi jah phüihpüi vai u. 2 Jumeiki khyang kceea kyäpnak vai ja ami dawnak vai mi teng u lü jumnak üng mi jah sawngsa vai u. 3 Khritaw naw pi amäta a dawnak vai am sui, “Nang ni ksenakiea ksenak cun, keia khana kya lawki” tia Cangcim üng ng’yuki. 4 Cangcim üng vekie cun, mimi naw mlungsaünak ja mlungüpnak üngkhyüh äpeinak mi yah vaia acune naw jah mthei khaia ng’yukie ni. 5 Nangmi cun mlungmsaünak ja mlungüpnaka phungnu Pamhnam naw mlungkaw mat am Khritaw Jesuha ngeisaka kba nami xüngsei khaia, 6 mi Bawipa Jesuh Khritawa Pa ja Pamhnam cun a yüma mlungkaw mat am nami mküimto khaie ni.

Khyangmjükcee veia thangkaw

7 Khritaw naw a ning jah dokhama kba Pamhnama hlüngtainak vaia mat ja mat dokhamei ua. 8 Ning jah mtehh veng, Khritawa sak üng a bilawh hin Judahea phäh kya lü Pamhnam hin sitihi. Ami pupaea veia a jah peta khyütam cun akcanga kümkwaw lawsaki, 9 Khyangmjükcee naw Pamhnama mpyeneinak mhlünmtai law khawh khaie. Acunakyase, Cangcim üng, “Acunakyase, Khyangmjükceea ksunga ning mhlünmtai lü mküimtonak ng’äi ka mcuk khai” a ti.

¹⁰ A pyen be tü ta, “Khyangmjükcee aw Pamhnama khyange am atänga jekyai ua” a ti.

¹¹ Acun këna,
“Khyangmjükce naküt naw Bawipa mküimto ua,
khyang avan naw mküimto ua” a ti.

¹² Acun këna Hesajah naw,
“Jisea ngsawn po law khai, ani Khyangmjükcee
jah uk law khai,
ani üng äpeinak ta law khaie.”

¹³ Ngmüimkhya Ngcima johit am nami äpeinak adäm law vaia Pamhnam nami jumnak üng äpeinaka phungnu Pamhnam naw jekyainak ja dimdeihnak üng ning jah kbe se.

Pawluh naw ling lü a yuka mawng

¹⁴ Acunüng, ka püie aw, dawkyanak am bebang u lü, avan nami ksingkia kyase, mat ja mat mtheimkhawngei ua. ¹⁵ Cunsepi, Pamhnam naw bähäknaak a na pet cun ling lü, avan üng ka ning jah mtheh hlü be tüa phäh ka ning jah yuk law ni. ¹⁶ Acun cun, Khyangmjükceea veia Pamhnam üngka thangkdwaw cun ktaiyüa nghnün üng pyen veng, Khritaw Jesuha khut bikia ka kyanak vaia kyaki; Ngmüikhya Ngcim naw Khyangmjükceea bilawh cun Pamhnama phäha ngcimsaki ni. ¹⁷ Acunakyase, Khritaw Jesuh am yüm mat lü Pamhnama khut bi hin ka awcahnak vai veki. ¹⁸ Khritaw naw kei üngkhyüh khut bi lü khyangmjükcee jah cepüi lü Pamhnama pyen ami ngjak vaia mawng däk

ni lingnak am ka pyen. Ahin cun ngthu ja khutbinak am pi kyase, ¹⁹ münecamkse ja cäicatnake am pi kyase, Pamhnama Ngmüimkhya johit üng pi kyase acun am ni a bilawh. Jerusalem üngkhyüh Ilurikhon dää cit hü lü Khritawa mawng Thangkdaw ka sang hüki ²⁰ Acukba, khyang kce naw a süma lung khana, lung am mdün veng. Khritawa ngming am ami ngjaknak hama hnüna thangkdaw ka sang hü vaia ni ka bü. ²¹ Acuna mäiha Cangcim üng, “Ngthu am ngja khawikie naw hmu u lü am ngja khawikie naw ksing khaie” tia pyenki.

Pawluh Romaha cit khaia ngtünki

²² Acunakyase, nami veia am ka law thei khaia na khamki veki ni. ²³ Tuhkbäih cun hina khaw üngka khüinak ka kpäng ni, kum khawvei nami veia ka law khaia ka ngtün pängkia pi kyase, ²⁴ Spaina ka ceh naküt üng ka ceh lama ka ning ja hmu law pah khaia ngai veng; nami veia law lü ka jekyai këna, ka cehnak thei vaia nami na kpüi khaia ngai veng. ²⁵ Tuhkbäih cun Pamhnama khyange ka jah khüih khaia, Jerusalem mlüha ka cit ma khaia kya ve. ²⁶ Isetiakyaküng, Maketawniha hne ja Akaijah hnea sangcime naw Jerusalem mlüha veki Pamhnama khyange ksunga mpyenksekia phäh petmsawtnak am jah kuei vaia mkhyahkie. ²⁷ Amimi jah kuei vaia amimate naw mkhyahki ni; Judahe naw Khyangmjükcee cun ngmüimkhya lam ami jah

yümpüi üng, khawmdek khawhthem am ami jah kuei be vai cun ami mta kung ni. ²⁸ Acunakyase, acuna khut cun kpäng lü, ngui jah mhjum lü Spaina ka ceh sawa ka ning jah hmu law pah khai. ²⁹ Acunüng, nami veia ka law üng Khritawa dawkyanak am bebang lü ka law khai tia ka ksingki.

³⁰ Ka püie aw, ka phäha Pamhnama vei angläta nami na ktaiyüpüi vaia mi Baw-ipa Jesuh Khritaw ja Ngmüimkhya a jah pet mhläkphyanak am ning jah nghui na veng. ³¹ Am jumeikie Judahea ksunga Pamhnam naw a na yung vai ja Jerusalema ka bilawhe Pamhnama khyange naw ami dokham khawh vaia na ktaiyü pet ua. ³² Pamhnam naw hlüei üng ta jekyainak am ka law khai, ka lawnak vai cun atänga ktha mi yahnak vai ni. ³³ Dimyenaka phung Pamhnam naw ning ja ve püi nglät se. Amen.

16

Hnuksetnak

¹ Kenkirih mlüh sangcim üng khut pawhki, kami ci Phobe naw ning ja ksingsak veng.

² Pamhnama khyange nami jah mceia kba Baw-ippaa ngming üng jah dokham ua. Kpüi vai a hlü naküt üng kpüi u. Ani cun khyang khawjah a jah püinak kba kei pi na püinaki.

³ Atänga Khritaw Jesuha khut kami bikia Priscilah ja Akuilah na jah hnukset pe ua. ⁴ Acun xawi naw ka phäha ami sak am mceh na ni. Bäki xawi tia kei däk naw ka pyenkia am kya,

Khyangmjükce sangcime naw pi tikie ni. ⁵ Ami ima ngbämkie sangcime pi na ja hnukset pe ua. Asah hnea Khritaw jumei law kcükia ka mhlänak ka püi, Ephamit pi na hnukset pet ua. ⁶ Marih nami phäha ktha na lü khüiki cän na hnukset pet ua. ⁷ Ka mjü Judah khyang Andronikah ja Junih, *thawngim üng ka jah kyumpüi xawi pi na ja hnukset pet ua; anini cun ngsä he üng ami ngming aktäa ngthangki xawia kya ni lü, keia kthaka khritaw üng ve maki xawia kyaki xawi ni. ⁸ Ka püi, Ampalih, Bawipa üng ka ngkhawt püi cän na hnukset pe ua. ⁹ Khritaw üng khutbi kami bipüi Uraban ja ka mhlänaka Satakah cän na hnukset pe ua. ¹⁰ Khritaw üng sitih cangkia Apelih cän na hnukset pet ua. Aristobuluha khyang lawng üngkae pi na jah hnukset pet ua. ¹¹ Ka Judah khyang püi, Erodung cän na hnukset pe ua. Nakituha khyang lawng üng Bawipa üng vekie cän na jah hnukset pet ua.

¹² Tarupenah ja Taruphotah, Bawipa üng khüi khawiki xawi cen na ja hnukset pe u. Ka mhlänak Peratih, Bawipa üng aktä leng leng se khüiki pi na jah hnukset pet ua. ¹³ Bawipa a jah xü Rufuh ja a nu, a na ca akba na ve püiki pi na jah hnukset pet u. ¹⁴ Asukrit, Phalekung, Hames, Patrobah, Hamas ja, ami veia vekie cen na jah hnukset pet ua. ¹⁵ Philolokung ja Juli, Niruh ja a na, Olampat ja ami hlawng veki Pamhnama khyange cän na jah hnukset pet ua.

---

* **16:7** 16:7:Junia; am ani üngJunias; avang yuknake üng vekijulia. **16:13** 16:13: Mk 15:21

16 Ngcimkia hnuksetnak üng hnuksetei ua. Khritawa sangcime naküt naw ning jah hnukset ve u.

Apäihnaka mcäinake

17 Acunüng, ka püie aw, ngtainak pawhkie ja khyanga jumeinak helatsakie cän mceiei u lü, nami yaha mtheimthangnak ning jah hawih hlusakie nami jah nghlat tak vaia ning jah mtheh veng.

18 Acuna mäihe naw mi Bawipa Khritawa khutbi am bi u lü amimäta khawnua phäha khutbikie ni; khyü ktui ja mhläknak ngthu am khyang ngcime jah mhleimhlakie ni.

19 Thangkdaw üng nami khäng cun khyang naküta vei a ngthang húa phäh jekyai veng. Akdaw lama them u lü akse lama pi ngcim ua. 20 Dim'yenaka phungnu Pamhnam naw Khawyam cun nami khawa keha mhnüi law khai. Mi Bawipa Jesuha bähäknak nami veia ve se.†

21 Ka khüipüi Timoti, Lucia, Jason, ka Judah khyang püi, Sotihpetae naw ning jah hnukset ve u.

22 Hina ca yukia, kei Teratih naw, Bawipa ngming am ning jah hnukset veng.

23 Sangcimea ngkhyumnak im, na khinnaki Kajas naw ning jah hnukset ve. Mlüha khawh sämkia Eratuh ja nami na Kawtuh naw ning

---

† **16:20** 16:20: avang yuknake üng cayüi am ve. **16:21** 16:21: Ngs 16:1 **16:23** 16:23: a Ngs 19:29; 1Kor 1:14; 2Tim 4:20

jah hnuksset ve.‡ 24 Mi Bawipa Jesuh Khritawa bähkäknak nami khana ve se. Amen.

Akpäihnaka mhlünmtai lü ktaiyünak

25 Pamhnam üng hlüngtainak ve se! Ani naw nami jumeinak ning jah khängsak khawhki ni, acuna thangkdaw cun keia sang Jesuh Khritawa mawng, ajana kcün üng ngthup khawikia ngthungtak mdannak ni. 26 Sahmaea cauke naw ngthungtak cun angsinga mdan law lü angläta xüngki Pamhnama ngthupet üngkhyüha khyangmjü naküta veia jah ksingsak lü avan naw jum lü ami kcangnak vaia phäh ni.

27 Pamhnam amät däk avan ksingnak am be-bang lü, Jesuh Khritaw üng angläta hlüngtainak be se. Amen.§

---

‡ **16:23** 16:23: Avang yuknake naw ami kpüi akdik 24: Mi Bawipa Jesuh Khritawa bähkäknak nangmi üng ve se. Amen; akcee naw akdik 27 käna ami kpüi § **16:27** 16:27: Akdike 25-27 cun hia avang yuknake naw ta u lü 14.23 käna; 14.23 käna akcee üng ve lü; 15.33 käna akce naw ami tak u

Dai Cangcim Kthai
The New Testament in the Dai Chin language of
Myanmar

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Daai (Chin, Daai)

Contributor: The Word for the World Southeast Asia

The New Testament in Dai
published as

DAI CANGCIM KTHAI

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 9 Apr 2023
64403bf1-f3a4-54e1-85ed-24da1f3bb235